

Ing. Martin Šebestyán, MBA
generální ředitelV Praze dne: 21. 10. 2021
Č. j.: SZIF/2021/0625510Vážený pane prezidente,
Vážená paní prezidentko,
Vážený pane předsedo,

reaguji na podnět předložený Antibyrokratické komisi MZe, který souvisí s povinností zřízení přístupu do informačního systému SZIF (Portálu farmáře) jako podmínky pro žadatele při podání žádosti o poskytnutí přímé platby (novela NV č. 50/2015 Sb., s odloženou účinností od 1. 1. 2022, ustanovení § 2c odst. 1 písm. c). Z podnětu vyplývá, že úkony žadatelů v informačním systému SZIF výrazně zkomplikují fungování starších farmářů, což může zapříčinit ukončení jejich zemědělské aktivity, a proto by zemědělci v pokročilém věku měli mít možnost komunikovat se SZIF jinak než jen elektronicky.

V prvé řadě uvádím, že výše zmíněná podmínka NV č. 50/2015 Sb., je podmínkou související se spuštěním nové kontroly prostřednictvím sledování podle čl. 40a nařízení (EU) č. 809/2014, která má být v členských státech povinně zavedena v rámci nové SZP 2021 – 2027. Samotná podmínka však v žádném případě neomezuje právo zemědělců komunikovat vůči SZIF jinými zákonnými způsoby dle jejich výběru, ať již v listinné podobě s pomocí poštovní přepravy či datovou schránkou, popř. emailem s uznávaným elektronickým podpisem. SZIF ale u všech žádostí zemědělců podaných prostřednictvím Portálu farmáře bude veškeré úkony při komunikaci směrem k zemědělci, včetně doručování rozhodnutí, činit právě přes Portál farmáře, resp. pokud zemědělec vlastní datovou schránku, pak prioritně přes ni.

SZIF provedl analýzu na centrálním pracovišti SZIF ve spolupráci s RO SZIF (resp. jednotlivými OPŽL), jakým způsobem zajistit zmiňovaným zemědělcům zvýšenou podporu, aby Portál farmáře na ně měl co možná nejmenší negativní dopad. Jelikož realizování celkové systémové změny není z pohledu SZIF možné, byla určena výchozí kritéria jako podklad pro vznik seznamu žadatelů, u kterých pracovníci SZIF (OPŽL) evidují potřebu zvýšené pomoci, tedy u kterých předpokládají nezbytnou pomoc i v budoucnu - v případě doručování přes Portál farmáře, a to zejm. s ohledem na jejich nedostatečné znalosti práce s informačními technologiemi.

Určující výchozí kritéria byla stanovena takto:

1. zemědělec je fyzická osoba;
2. zemědělec byl "označen/vybrán" příslušným RO SZIF (OPŽL) ve vazbě na přímý kontakt se zemědělci jako subjekt s nedostatečnou znalostí práce s informačními technologiemi;
3. věk zemědělce je nad 70 let;
4. zemědělec nemá zřízenou datovou schránku;
5. zemědělec nemá zřízený Portál farmáře.

Získané údaje byly primárně párovány na žadatele o Jednotnou žádost 2021, dále byli doplněni i žadatelé žádající na opatření mimo Jednotnou žádost a v posledním kroku byly doplňovány i jednotky zemědělců, kteří výše uvedená kritéria nenaplní, ale pracovníci RO SZIF (OPŽL) je ve vazbě na přímý kontakt s nimi a schopnost jejich práce s informačními technologiemi zde uvedli. **Vznikl seznam 655 žadatelů.**

Pracovníci RO SZIF (OPŽL) budou k těmto žadatelům přistupovat individuálně následující způsobem: V případě, že bude žadateli uvedenému na seznamu doručen dokument (výzva k odstranění nedostatků žádosti, rozhodnutí o žádosti, kontrolní protokol apod.) prostřednictvím Portálu farmáře, bude telefonicky kontaktován a informován o tom:

- a. jaký typ dokumentu mu byl doručen;
- b. datu doručení dokumentu (pravděpodobně doručení fikcí);
- c. co je obsahem doručeného dokumentu včetně poučení o případných navazujících krocích ze strany žadatele ve vazbě na lhůty (možnost odvolání, doplnění, oprava žádosti apod.);
a dále bude poskytnut tiskové kopie dokumentu v případě, že žadatel o ni bude mít zájem.

Pro úplnost si dovoluji uvést, že *novela, která zavádí povinnost mít zřízen přístup do Portálu farmáře jako podmínku pro získání přímých plateb, bude účinná od 1. 1. 2022 a platí tedy pro žádosti o přímé platby pro rok 2022.* Jsme přesvědčeni, že je žádoucí, aby byl rok 2022 využit pro postupnou plynulou adaptaci zemědělské veřejnosti na využití digitálních technologií (práci s nimi) a pro nastavení způsobu podpory zemědělské veřejnosti ze strany SZIF. Nová SZP totiž jednoznačně zvyšuje tlak na využívání právě digitálních technologií.

Je třeba též zdůraznit, že s účinností od 1. 1. 2023 vzniká v souladu se zákonem č. 261/2021 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s další elektronizací postupů orgánů veřejné moci, konkrétně změnou zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, povinnost zřízení datové schránky pro podnikající fyzické osoby zapsané do zákonem stanovené evidence.

Rádi bychom Vás také informovali o vývoji projektu MACH, který znamená další rozšíření spolupráce se žadateli prostřednictvím nových technologií. Jak je Vám známo, MACH představuje komplexní nástroj, který na jedné straně přináší kontinuální monitoring zemědělských ploch umožňující jednoduché zpracování žádosti zemědělce v případech, kdy bude žádost v souladu s dalšími informačními zdroji, případně ji žadatel sám upraví. Na druhé straně přinese hospodařícím zemědělcům širokou škálu informací o zemědělských plodinách, které mohou dále využít v rámci svého hospodaření. Jedná se o robustní projekt, který se skládá z celé řady IT komponentů.

S ohledem na nově získávané informace ze strany EK, které se týkají nastavování a spuštění MACH je bohužel zřejmé, že v době zahájení příjmu jednotné žádosti pro rok 2022 by SZIF neměl k dispozici dostatečně protestovaný informační systém a spuštění MACH by bylo příliš rizikové s možným negativním dopadem na žadatele. SZIF se proto rozhodl pro méně rizikovou variantu a v roce 2022 plánuje realizovat MACH v pilotním režimu, přičemž výsledky MACH se nepromítnou do administrace Jednotné žádosti 2022.

V rámci realizace pilotního programu, o jehož spuštění budete včas informováni, bychom ocenili Vaši pomoc při oslovení vybraných zemědělců a posléze spolupráci při plné implementaci systému MACH v roce 2023.

Již během roku jsme začali zemědělce informovat o systému MACH, zatím však povědomí o jeho principech a funkci není mezi zemědělci dostatečné. Svoje komunikační aktivity budeme samozřejmě v roce 2022 zvyšovat, zároveň jsme si vědomi, že přirozenou platformou pro informování o celém projektu jsou i akce nevládních organizací. Rádi bychom Vám tedy nabídli možnost účasti zástupce SZIF na setkání Vašich členů, který by v krátké prezentaci znovu pohovořil o možnostech monitoringu MACH včetně přínosů pro žadatele. Následně by byl samozřejmě k dispozici k zodpovězení dotazů a pro další diskuzi, a to ať už na hlavním fóru, nebo především v rámci neformální části setkání. V případě zájmu o naši prezentaci nás prosím obratem informujte.

S pozdravem

elektronicky podepsáno

otisk úředního razítka

Rozdělovník:

Ing. Jan Doležal, prezident, Agrární komora ČR, ID DS: guzadjj

Mgr. Ing. Jaroslav Šebek, předseda, Asociace soukromého zemědělství ČR, ID DS: vpng2b8

Ing. Martin Pýcha, předseda, Zemědělský svaz ČR, ID DS: irfbegd

Ing. Dana Večeřová, prezidentka, Potravinářská komora, ID DS: snrmxu3

Ing. František Winter, předseda, Českomoravský svaz zemědělských podnikatelů, ID DS: 8jcggyr

Ing. Milan Boleslav, předseda, Svaz marginálních oblastí, ID DS: ap374cw

Ing. David Brož, prezident, Společnost mladých agrárníků ČR, ID DS: nssjke9

Ing. Zdeněk Perlinger, předseda, Svaz ekologických zemědělců, ID DS: fd8et8b